

mind az uraknak megvetette a kártyát s ugy tanított meg engemet.

— Granny nénéd, hát itt van? — kérde Hilyard ur, — hiszen azt hallottam, bujdosóban van, mióta a fajtátokat azon a birka-lopáson rajta kapták.

— Rajta kapták? — mondá a leány. — Rájuk fogták, hiszen ártatlanok voltak. De ihol ni Dóra kisasszony, — szakítá félbe, — a mint engem észre vett.

Hilyard ur néhány szót szólt nekem, aztán előttem ismeretlen nyelvre fordítá a beszédet Jennyvel, azt hiszem cigányra, mert ő sok nyelvet tudott s ebben is igazi tudós volt.

Leo Jenny tizenhárom éves leány volt, de bizvást lehetett volna tizenhét is, oly kifejlett s nagy volt termete. Mi beszélni valója volt vele a tudós Hilyard utnak, nem tudom, de akkor

szándékkal, hogy tudományát hazájában gyakorlatilag is érvényesítse.

* **Himlőoltó nőt** képeztetett ki az angol-indiai kormány Madrasban, hogy eleget tegyen a benszülettek előítéletének, mely megnehezíti, hogy a nőket férfiak kezeljék.

* **Párisban** a házmesterek meglehetősen gyűlölt egyének s ezért nagy érdeklődést keltett közelebb egy a «Figaro» által elbeszélte eset. Egy ily házmester meghagyta szigorúan, hogy ezentúl kutyát, macskát, gyermekeket és zongorát a házban tartani nem szabad. Egy öreges ur, ki már tíz éve lakott a házban s kutyát és macskát is tartott, felmondott a rendelet folytán, de midőn elköltözött volna, egész sereg patkányt hozatott lakására. Midőn lakását eltávoztatta, a patkányok szétfutottak a házban s annyi kellemetlenséget okoztak a lakóknak, hogy a háziur a házmesternek végre felmondott.

* **Palermóban** a Teatro Carlinóban feltűnő módon viselte magát egy ballet-tánczosnő. Egy előkelő

a vendégeknek. A koresma felett, de még magában a hordóban, volt egy szoba, honnan a kiállítási épületekre s vidékre gyönyörű kilátás nyílt. A hordó építője Quarone József olasz volt.

* **Tolvaj verebet** fedeztek föl Filadelfiában. E veréb a pénzverdeintézet teteje alatt rakott fészket s szabadon repkedett az épület minden részében. E repkedése közt igen sok aranypor lepte el, melyet fészkeben rázott le magáról. A fészket csakhamar annyira megtelt aranyporral, hogy szétesett s lehullott.

* **«Hasznos tanácsok rút nők számára»** czim alatt New-Yorkban évekkel ezelőtt egy könyv jelent meg. Két év alatt a füresa czimű könyvből egyetlen példány fogyott el, azt is — ellopták.

* **Nagy Károly palotáját**, mely Heppenheim városban még most is fönnáll s melyet később századokon át zárdának s a múlt század óta hivatalnak használtak, legújabbán dohánygyárrá alakították át.

* **Nagy egyiptomi temetőt** fedezett föl Mas-

Arpad sisakja

Oszloposarnok

Hableányok háza

Az Ékszer-szekrény

Szobor-terem

A SZEPES-BÉLAI BARLANG.

olyan idő volt s az ilyen cigánynépek oly rendes hír- és levélhordók voltak, hogy talán valami fontos megbízás foroghatott szobán köztük az öreg Granny néninek s általa ki tudja kinek.

Dél felé járt az idő, mikor az urak is feltápaszkodtak ágyaikkól s megreggeliztek; aztán a vendégek lóra ültek s bucsút véve eltávoztak. Én pedig soká nem hallottam többé felőlök, sem a szentivánéji tüzről, s a boszorkány jóslatairól nem volt többé szó, igen sokáig.

EGYVELEG.

* **A perzsa nők emancipáczióális hajlama** rendkívül aggasztja az orthodox hívőket, különösen most nagy megbotránkozást keltett e körökben az az eset, hogy egy perzsa leány, mintha gyaur európai lenne, perbe fogott egy fiatal embert, ki neki házassági ígéretet tett s meg nem tartotta. Ily eset még soha sem esett Perzsiában. Különben a nők szeme másutt is felnyílt, Filadelfiában jelenleg egy előkelő sinai nő tanulja az orvosi tudományokat azzal a

ifjú, kinek udvarlását visszautasította, az által igyekezett őt neveltségessé tenni, hogy egy este földszinti páholyából virágcsokrot dobott neki, melyet akkor, midőn a leány föl akarta venni, zsinaggal visszarántott. A haragba jött ballerina gyors szökkenéssel átugrott a színpadról a páholyba, ott a virágcsokorral a közönség tapsai között elverte a gavallért s azután visszazökött a színpadra.

* **Fecskék, mint jelvények.** Sévigné asszony, a híres írónő, a fecskét választotta jelvényül e sokat mondó jelisével: «Le froid me chasse» «A hideg elűz engem!» Még két más híres nő kedvelte a fecskét s választotta madarának. Krisztina svéd királynő, kit hízeltől a svéd Minervának neveztek, e madárra vonatkozólag jeliséjével e mondatot választotta: «valami jobbat kutatva». Végül Staël asszony kedvencez madara is a fecske volt, e jelisével: «Invideo» — «menynyire irigylem őt».

* **A legnagyobb hordó a világon** a turini kiállításán van s talapzatára huszonkét lépcsőn kell feljutni. A hordó 1.162.916 liter bort volna képes magába foglalni. A kiállításán e hordó benseje koresmává alakították át, hol kitűnő olasz borokat adtak

pero tanár Felső-Egyiptomban Assiu és Thebe között, Ekhimben, hol az ó-egyiptomi Khemnis, a görögök Panopolis állott. A temető nagy része a ptolaeusai időszaktól való, de vannak sokkal régiebb részei is. Őt katakombát nyitottak ki eddig s ezekben 120 épen fenmaradt mumiát találtak. Maspero tanár még 100 hasonló sirt talált e helyen, úgy hogy legalább 6000 mumiára s tömérdek papyrus-csomagra s más arkhéologiai becsű tárgyra lehet számítani.

* **Parfumirozott látogatójegyek** jöttek újabban divatba Franciaországban. E jegyeket jóillatú papírok közé teszik, melyeket következőleg készítik: Egy gramm tragarthummit száz gramm rózsavízzel két napig állva hagynak s időről időre felrögzítve kocsonyává fagyasztanak. Másrészt öt csepp szandálfaolajat, két csepp rózsolajat s tíz csepp moschusolajat husz gramm ibolyagyökér-eszenciában feloldanak. Mindkét folyadékot összekeverik egymással s vastag itatós papírral felszívatták. A levegőn megszárított papírt kis lapokra vágják s a látogató jegyek közé teszik, miáltal azok kellemes illatot nyerne.

MAGYAR VÁLASZTÁSOK ANGOL SZEM- MEL NÉZVE.

Soha nem lehet érdektelennek mondani, hogyan vélekednek felőlünk az idegenek. S valamint az egyes ember mindig kíváncsi tudni, mit beszélnek, hogyan ítélnék róla mások, úgy egy egész nemzetre nézve sem lehet közönyös, miféle véleményt terjesztenek róla a külföldön. Legyen ez a vélemény helyes, vagy hamis, legyen a nyújtott kép hű és való avagy torzított és téves: már érdekel annyiból, hogy mi ránk vonatkoztatják.

Azért találtuk alkalomszerűnek ezuttal képen is bemutatni, minőknek képzele az angol magyar választásokat. A kép egy illusztrált angol lapból van véve s nem tagadhatni, hogy rajzolója láthatott magyar embert, sőt tán magyar választást is, ha nem is épen természetben, legalább — lerajzolva s így aztán emlékezetből rajzolta le a magáét. Az alakok kissé

csomó herczegnek, mintegy 50 főpapnak s több száz grófnak, bárónak s más nemeseknek; a képviselők házában a magyar megyékből s más kerületekből, a városokból s más helyekből, Horvát- és Szlavonországból mintegy 450 választott képviselő van, kiket minden három évben választanak. A három évi választások épen most folynak Magyarországon; Horvát- és Szlavonországon külön tartománygyűlés van, mely követeit Budapestre az egyetemes országgyűlésre küldi.

«Képeink, melyeket egy ez országot ismerő rajzoló készített, nagy hűséggel s némi humorral adják elénk azokat a jeleneteket, melyeket választások alatt az alsóbb nép között látni lehet, mely nép igen heves természetű, fölötté hajlandó ez alkalmat nyilvános ünnepnek tekinteni s összevegyülni a versengő politikai tényezőkkel, ha nem is hazafias buzgalomból, de legalább a bohóság kedvéért. A kormány tisztviselői rendszeren jelentékeny befolyást gyakorolnak a mi-

akár az ellenzék jelöltjének javára szolgál, ünnepi pompával ületik meg, körmenettel az utcákon, zászlókkal és zenekarral. Természetes, hogy a korecsmákban ily alkalommal sokat isznak s a választó, ki ily sok fáradság után bekötött, betört fejével s némi ütéssel oldalán tér haza, sajnálkozást vagy szidást kap, ha otthon szeretett nejének elbeszéli viselt dolgait.»

A SZEPESE-BÉLAI CSEPPKÖBARLANG.

Ős idők hagyománya a Táttra rejtett kincseiről beszél. Piros arcú szösze leányok, téli estéken, a pergő orsó mellett, álmélkodva hallgatják a nagyanyóka bűbajos meséit Omnárról, a Táttra tündéréről, ki az örökifjúság balzsamának birtokában volt; a varázsvessző megszerzéséről, melynek érintésére bizonyos éjszakáknak egy meghatározott percében megnyílik

KÉPVISELŐVÁLASZTÁS MAGYARORSZÁGON. — EGY ANGOL LAP RAJZA.

1. Kijelölő értekezlet. — 2. Választásra menő szavazók. — 3. Korteskedés. — 4. Összevesztett pártfelek. — 5. Körmenet a megválasztott képviselőkkel. — 6. Egy választó otthon, a szavazás után.

tótosak rajta, zászlók helyett póznára szegzett fadestekák szerepelnek a jelöltek neveivel s a jelenetek közül nem hiányzik a verekezés sem, mintha az csakugyan obligát függeléke volna a magyar választásnak.

A szöveg, melylyel e képet a világ egyik legelterjedtebb angol lapja, a «London News» kíséri, szintén tartalmaz némely megbízhatatlanságot, melyet azonban a valódi helyzetet jobban ismerő magyar olvasó könnyen helyreigazít magában is. Azért mi a szöveget változtatlanul, vagy inkább fordításban közöljük, a mint következik:

«Magyarország alkotmányos királyság, bár Ferencz József császár-király alatt egyesült Ausztriával közös politikai érdekből, minők a külügyek, hadügy, tengerészet, vámügy, kereskedelmi szerződések, vasutak (?), posta (?) és pénzverés: mindamellet külön helyi kormányzata van s külön saját országgyűléssel (diéta) vagy parlamenttel bir, mely Budapesten, a régi nemzeti fővárosban székel. E magyar országgyűlés felső- és alsóházból áll; a felsőházban ülése van három királyi főherczegnek, egy

niszterium iránt kedvező hangulatu képviselő-jelöltek érdekében.

«Az első kép az itt közlöttek közt előleges tanácskozást mutat, hol egy ily ur, nyilván katoná, kérdegeti s oktatja a helyi konzervatív párt fejeit s jelzi akarátát, hogy az általa kijelölt egyén megválasztását biztosítani kell. A másik jelenet az országúton történik a város körül, hova a vidéki választók szavazni mennek; egy négy lóval vont kocsi, rajta zászlók, melyeket a szavazás helyén fognak szétosztani, gyorsan halad végig, míg más szabad és független választók lóháton haladnak előre. Portól ellepve érkeznek meg s mivel szükségesnek tartják, hogy tisztességes alakban s tisztán jelenjenek meg a szavazó urnánál, sokan a kuthoz állanak, hogy megmosakodjanak.

«A választási mód többé-kevésbé egyformán történik szavazás átal; de nem mindig békésen és nyugodtan. Sajnáljuk megjegyezni, hogy a vetekedő pártok a korecsmaudvarának bejárata előtt néha verekezésig jutnak. A szavazás törvényes eredménye, akár a kormány,

a szikla keble s feltárja szemképrázta kincseit. Mily mély értelem s igazság rejlik e mesékben! A kincsszomj azonban elvakította az embereket; nemzedékeken át találkoztak mindig sokan, a kik életüket, vagyonukat kockáztatták sikertelen kutatásokban arany és ezüst után a Táttra meddő szikla-labyrinthusai közt.

A szerencsésebb mostani nemzedék felfogta ama mesék mély értelmét; belátták, hogy az örökifjúság balzsama nem más, mint a Táttra örökzöld fenyveseinek illatos lehellete, mint a sziklából fakadó kristály-források üdítő nedve; a varázsvessző pedig ama munka és szorgalom, mely által a Táttra természeti kincsei, ritkaságai s csudái feltárhatók, hozzáférhetők. Ma már tapasztalják is, hogy a Táttra egy kincses szekrény, melynek nyitját megtalálták s melyből reájok áldás és jólét árad szét.

A Táttra alját elemes, munkás népe ma már egy kis paradicsommá varázsolta át. Sötét fenyvesekben virágligetek, szélszerűen s a külföldi szükségletekhez képest berendezett fürdőhelyek, pompás nyaralók, sétányok s nyugvó helyek váltakoznak. Vadregényes bércek egyet-

hasító ormait s a sziklavölgyek méla, feneketlen tavaihoz, tengerszemeihez s más kiváló szépségű helyekhez menedékházakkal ellátott utak vezetnek. Egy társaság, a «Kárpát-egylet», roppant anyagi és szellemi tevékenységet fejt ki a Tatra érdekében, sőt Felkán muzeumot alapítottak, melyben a Tatra állatvilága és flórája összecsoportosítva, laikus és természetbúvárt egyaránt érdeklőleg szem elé van tárva. A helyes felfogás és munkálkodás eredménye az, hogy ma a természet szépségei iránt lelkesülők, a hegyi sportot kedvelők, üdülést, szórakozást s orvoslást keresők egész raja árasztja el nyaranként e vidéket.

A Tátrában már is feltárt sok látni és csodálni valók között első helyet foglal el a szepesbélai cseppkőbarlang, mely Tátrafüredtől s a vasutállomástól, Poprád-Felkától egyaránt 3 órányi távolságban a Kotlina völgyét szegélyező mészhegységben van.

A barlangot 1881. évi augusztus havában Husz Gyula s Britz János bélai polgárok véletlenül fedezték föl; e fölfedezést azután Kaltstein Ágoston, bélai birtokos, szenvedélyes odaadással felkarolta, Verbovszky Imre bélai tanítóval s a fennebb említett Britzzel együtt roppant fáradozások, egészségök, sőt életök veszélyeztetése mellett kutatták ki a most ismeretes 3088 m. hosszúságot kitevő nagyszerű földalatti üreget. Szepes-Béla városa pedig lenn a minden oldalról védett völgyben, óriási fenyesek között vendéglőt, nyaralókat és turista házakat épített s czélszerű intézkedésekkel oda törekszik, hogy a barlanghoz tóduló idegenek nemcsak futó, de állandó vendégei is legyenek, mert nemcsak kényelmökről, de oly jó és oly jutányos ellátásukról is gondoskodik, a minővel a Tátrában másutt sehol sem találkoztam.

A völgyből a barlang ujonan nyitott, mesterséges bejárásához kényelmes uton 10 perc alatt sétálva följutunk. A bejárás mellett 2 teremmel bíró menház épült, melyben vízhatlan vászonból készült ruhavédőket öltünk fel s kezünkben stearin gyertyával, a kíváncsiság érzelmétől zaklatva, szivdobogva hatolunk be a földalatti oduba. Utunk, az összes üregekben s a szebb pontokon petróleumlámpákkal van kivilágítva, minden nagyobb és érdekesebb üreget pedig vezetünk pillanatokra a magnézia-lámpa varázsfényénél mutat be.

Első érdekes üreg a *Dalcsarnok*, mely 40 méter magas és 76 méter hosszú. Fehér, hullámos báránnyal alaku cseppkőrétegek borítják a boltozatot, mely itt-ott alányúló cseppkövekkel van tarkázva, míg lenn és oldalvást a cseppkőképződés legfantasztikusabb képletein gyönyörködik szemünk. A *Parnassus* 18 méter magas cseppkőfalán áthaladva megpillantjuk az *Árpád sisakját* * egy bámulatos tömegű stalagmitot, mely 3.20 méter magas és 2.48 méter kerülettel bír. A nagyszerűség megragadó hatásával van azonban reánk a roppant, terjedelmes *Kaltstein-dom*; majdnem beláthatatlan boltozatán cseppkő-diszitmények csillognak reánk, míg oldalvást a magasból fehér, megmerevedett zuhatagok törnek alá. E csodálatot és borzalmat egyaránt gerjesztő kép let hatását csakhamar kedélyes tünemény váltja fel, midőn a *Szobortermbe* érünk s közepén kis dombon a meglepetés mosolyával szemléljük a legkülönbözőbb alaku stalagmitok alabastrom fehérségű csoportjait, melyek kezdetleges szoborkákhoz hasonlítanak. Utunk innen redős és czafrangos kárpitokkal és függönyökkel diszített természetes diadalívek alatt a *Kápolnához* vezet, melyben oltár, orgona, keresztelő és vízmedence diszlik, az orgonasíp-alaku, egymás mellett felálló cseppkövek gyenge ütés alatt a czimbalom hangjait adják, úgy hogy kevés gyakorlattal azokon könnyebb dallamokat is el lehetne játszani; majd ismét temetón át fehér fejfákkal ellátott sirdombok mellett a *Diszterembe* jutunk. E nagyszerű terem csillárok által van kivilágítva s oldalvást asztalok melletti padok pihenésre s nyugodt szemléletre hívnak fel. S valóban szükség van e helyen nyugodt szemlélésre, mert annyi szép s érdekes van itt pazarul összehalmozva, hogy azt sem tudjuk, hol és mely tárgyakon pihentessük meg gyönyörködő szemünket; figyelmünket azonban mégis leginkább

lebilincseli a terem közepén felmagasló két stalagmit-kolosszus. Az egyik 2.50 méter magas és 6.00 méter kerülettel bír s majd egy sphynx szobrához, majd egy megdermedt habaróhoz, majd egymásra rakott pálmalevelek halmazához hasonlít. A másik stalagmit 4.50 méter magas és 6.00 méter kerülettel bír s egy óriási kucsma-hoz hasonlít, ámbár ezt *Sinai hegynek*, míg amazt *Habarónak* s *Pálmának* is nevezték; és ismét az impozáns képletek benyomásai, a kellem érzetének adnak helyet, midőn az *Ékszerszekrény* csillogó, hófehér gyöngyeit, csipkeit s változó idomu, átlátszó filligrán stalagmitok és stalaktitok tarka gyűjteményét pillantja meg itt szemünk. Tovább haladva a *Pusztulás csarnoká*ban sok, mintegy a rombolás jeleit feltüntető cseppkőképződmények közül kiválik egy páratlan szépségű s alkotásu magas stalagmit, a *Vendome oszlopa*; ez 4.10 méter magas és átlátszó vöröses-sárga, több kidudorodó gyűrűből áll, melyek egymástól sűrűen körben álló, lefutó és lefelé vékonyodó diszes csapocskák által vannak elválasztva s azt a benyomást teszik, mintha sokoszlopu kis kupolák volnának egymásra tornyosítva. A földön fekszik folytatása, lezuhant teteje, mely szintén 2.20 méter hosszú.

A Nagy- és Kis-Kalvária dombjai mögött, melyek előbbi vízuhatok lerakódásai s ékes szobrocskákkal diszítvők, kisebb üreg, *Britz fürdőterme* és mellette az *Öltöző kamara* köti le figyelmünket. Amott egy vízmedence kristálytisztá vízzel, melynek alabastromfenekéről diszes fehér korallok nyulnak fel a vízbe; a tetőről, mint egy fehér mennyezetről, hosszú fodroként nyulnak stalaktitok csüggnek le, oldalfalain pedig a fehér közet hulló könyei mindmegannyi szemet kápráztató csillogó gyémántok tündökölnék; az *Öltöző kamara* falai pedig redős függönyökkel s más változatos ékítményekkel vannak diszítve.

Nagyobb és sok szép cseppkőképződményeket találunk odébb a majdnem beláthatatlan méretű *Verbovszky-csarnokban*, melyből a barlang legérdekesebb diszéhez, a *Tündérrejtélyhez* (*Hableányok hazája*, Nixenheim,) jutunk. E szentélybe azonban nem léphetünk be, hanem kénytelenek vagyunk megelégedni azzal, hogy egy nyíláson át, puha pokróczon fekve bepillant-hatunk. Ott alattunk a kristálytisztá vizen égő gyertyákkal fölszerelt kis bárka uszkal ide s tova, megvilágítván e titokzatos hely bűvös alkotmányait. Az oldalfalakon fehér rózsák, hófehérek, gyöngyvirágok nyílnak, kelyhekben csillogó-villogó harmattal, mintha az épen elzavart tündérek elhullajtott könnyeit fogták volna fel; a víz színéről márványoszlopocskák meredeznek föl, míg a medenczét fehér, gyűrűzött moha szegélyezi. A tündöklő márvány-tetőről hegyes rojtokként változatos cseppkövek csüggnek le, míg a rejtély hátterét diszes cseppkőképződmények virágfüzéreként határolják. Alig tudunk megválni e bájos látománytól, mely a magnesiadrót fénytől megvilágítva, varázsszerű hatásában elfelejthetlenn marad.

Eddig volt a barlang tavaly járhatóvá téve és a közönség részére megnyitva. Sok új üreget s ezek közt az itt lerajzolt *Oszlopcsarnokot* fedezték még föl; ezek azonban a hegyben lejjebb s lejjebb visznek s itt lenn egy forszírozott kijárást helyeznek kilátásba. Mi azonban ugyanazon uton térünk vissza, a melyen behatoltunk s midőn 3 órai bennidőzés után kint, pihenés végett elterülve, a puha moha szivjuk a sugár fenyvesek őszelellatos levegőjét, a látottak változatos hatása, benyomása összefolyik lelkünkben, mintha egy bűvös álomból ébrednénk, melynek varázsa talán örökre fogva tartja lelkünket.

HAZAY GYULA.

VILMOS SÁNDOR KÁROLY ORÁNIAI HERCEG, HOLLANDIA TRÓNÖRÖKÖSE.

(1851—1884.)

Egy uralkodóház utolsó fi-sarjadékának elhunytá mindig nevezetes politikai esemény. Egy ilyennek hozták meg a híret a külföldi lapok a múlt napokban, midőn a hollandiai királyi ház, a nassau-orániai uralkodó család utolsó hercegeének elhunytát jelenték.

Az ifjú királyi halála most fölveti a hollandiai trónöröklés kérdését. Az ország alkotmánya a nőági öröklés iránt nem intézkedik s

Vilmos orániai herceg.

a kérdés annál fontosabb, mert olyan uralkodó, a ki rokonságban áll a német uralkodó családdal, Hollandiát a német szövetség karjaiba vinné, mi ellen Franciaországnak és Angliának volnának aggodalmái.

Vilmos király, ki most 65 éves, látva, hogy két fia közül egyiket se bírhatja rá rangjához illő házasság kötésére, 1879-ben újra megházasodott, nőül vevén az akkor még csak 20 éves waldeck-pyrmonti hercegnőt, Emmát. E házasságból egy leánygyermek származott, ki most még csak négy éves. A legnagyobb valószínűség szerint akként fog a trónöröklési kérdés rendezetni, hogy Vilmos király halála után a korona e leánygyermekre száll.

Vilmos Sándor Károly Henrik Frigyes, orániai herceg s Németalföld trónörököse, ki múlt hó 21-én hunyt el, 1851 aug. 25-én született. Az elhunyt herceg Vilmos hollandiai király második fia volt. Az első szülött, Vilmos, Párisban 1879-ben mult ki, s így jutott a trónöröklés igénye Sándorra. Vilmos király első neje s a két királyi édes anyja, Zsófia württembergi hercegnő 1877-ben halt meg s a fiatal herceg folyvást mély gyászt viselt utána.

A most elhunyt királyi igen képzett ember volt, de a nyilvánosságot kerülte, ritkán ment emberek közé s néhány barátján és könyvein kívül csak a madarakat szerette, melyek számára egész szobákat rendezett be lakásán. Egy párszor résztvett a szabadkőművesek gyűlésein s 1877-ben elnökölt azokon a tanácskozányokon, melyek Hágában Spinoza halála kétszázados évfordulójának megünnepelését készítették elő. Ez alkalommal igen ügyes beköszöntő beszédet tartott, úgy, hogy Renan Ernő is hízegőleg nyilatkozott «a finom izlésű bölcsész-férfin»-ről. Sándor herceg nem nősült meg soha s mondják, hogy a nőket úgy gyűlölte, mint a bajor király. Egészsége mindig gyenge volt, ujabban tifusz-szerű láz fogta el, melyet nem tartottak veszélyesnek, de a mely mégis előidézte a szív-szélhűdést. Hirtelen s csaknem fájdalom nélkül halt meg. A királyi egyszerű, de történeti nevezetességű házban, a Hotel Kneuterdykben lakott, mely egykor Wilt Jánosé volt s nemrég Motley történetirőé.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

«Az osztrák-magyar monarchia irásiban és képben.» A Rudolf trónörökös felügyelete alatt készülő eme nagy műnek a magyar korona országait tartalmazó részét szerkesztő bizottság tiszteletbeli elnökségét dr. Haynald Lajos bibornok-érsek vállalta el.

Ráth Mór kiadásában ismét több becses munka jelent meg. Első helyen említjük ezek közt *Arany összes munkáiból* a huszonegyedik füzetet, mely a nagy költő becses prózai dolgozataiból a Zrínyi és Tassóról, továbbá a «Bánk bán»-ról írt tanulmányokat közli. A füzet ára 60 kr. Arany műveiből Ráth a «Magyar nemzet családi könyvtára» vállalatában olcsóbb kiadású köteteket is bocsát közre. Így jelentek meg most a Shakespeare-fordításokból «A szentivánéji álom» (ára 50 kr.), «Hamlet» (ára 70 kr.) és «János király» (60 kr.). Szintén e családi könyvtár kötetek teszik: «A lammermoori meny-

* A rajzokat s a méreti adatokat Weber S. nagy-érdemű bélai ev. lelkésznek, «Szepes-Béla cseppkő-barlangjának leírása» című munkája után adjuk.